

Стање задужености Републике Српске у 2011. години

Дуг Буџета Републике Српске на дан 30.09.2011. године износи 3.657,11 милиона КМ (унутрашњи дуг укупно са трезорским записима износи 1.352,29 милиона КМ, а спољни дуг 2.304,82 милиона КМ). Дуг општина и ванбуџетских фондова износи 333 милиона КМ.

Унутрашњи дуг Буџета РС, који је регулисан Законом о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга Републике Српске – Пречишћени текст¹, пројектован је у износу 1.761,7 милиона КМ и односи се на измирење обавезе које је Република Српска преузела у посљедње двије деценије, и то за:

- 1) опште неисплаћене обавезе буџета РС и дио обавеза Фонда ПИО РС настале до 31. децембра 2002. године;
- 2) обавезе по основу старе девизне штедне депоноване код банака на територији РС до 31. децембра 1991. године;
- 3) обавезе по основу материјалне и нематеријалне штете настале у периоду ратних дејстава од 20. маја 1992. до 19. јуна 1996. године.

Од наведеног износа отписано је 70,4 милиона КМ, за исплату у готовини планирано је 221,0 милион КМ, а емисијом обвезница планирано је измирење у износу од 1.470,3 милиона КМ.

У складу са Законом о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна стере девизне штедне емисијом обвезница у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 1/08), извршене су три емисије обвезница за обавезе по верификованим рачунима старе девизне штедне, а до краја године планира се извршити још једна емисија у вриједности од 76,8 милиона КМ.

У складу са Законом о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 63/04, 47/06, 68/07, 17/08 и 64/08), извршено је осам емисија обвезница и то: двије емисије обвезница за обавезе према добављачима, пет емисија за обавезе за материјалну и нематеријалну штету насталу у периоду ратних дејстава и једна емисија обвезница за обавезе по извршним судским одлукама које чине унутрашњи дуг Републике Српске.

Посебан значај за тржиште обвезница Републике Српске које су емитоване ради измирења унутрашњег дуга Републике Српске, је могућност да се овим обвезницама измире пореске обавезе настале до 31.12.2007. године, а чија наплата је у надлежности Републике Српске.

По основу унутрашњег дуга до сада је укупно извршено 11 емисија обвезница у укупном износу од 517,55 милиона КМ.

Од датума првог доспијећа по емитованим обвезницама, тј. од 28.08.2008. године, плаћено је 175,08 милиона КМ (главнице 157,41 милион КМ и камата 17,67 милиона КМ).

У валутној структури дуга доминацију имају четири валуте: КМ 41,24%, EUR 27,66%, SDR 21,41%, те USD 5,16%. Високо учешће КМ-а и EUR-а обезбјеђује висок степен

---

¹ "Службени гласник Републике Српске", број 7/10

предвидивости будућих обавеза те у том смислу Република Српска је изложена мањем валутном ризику.

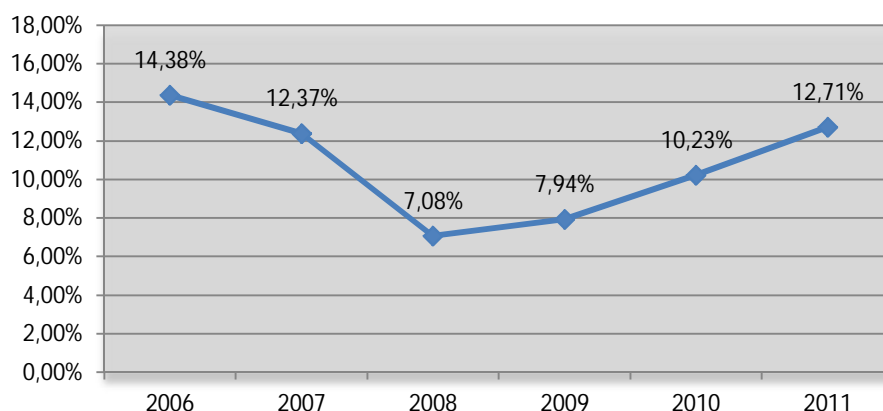
За анализу портфолиа дуга значајно је сагледати његову структуру у погледу волатилности услова отплате по којима се поједине обавезе отплаћују:

- спољни дуг
  - 50,02% кредита се отплаћује по фиксним условима
  - 49,58% кредита се отплаћује по промјенљивим условима
  - (за 0,39% дуга још увијек нису утврђени услови отплате тј. за дио дуга према Паришком клубу Њемачка)
- унутрашњи дуг
  - 39,22% се отплаћује по фиксним условима
  - 60,78% дуга још није верификовано тј. емитовано или се измирује у готовини тј. без камате

Дуг је редовно сервисирао и у 2011. години, те је за његову отплату у складу са планом Буџета РС издвојено 208 милиона КМ (унутрашњи дуг 93 милиона КМ, а за спољни дуг 115 милиона КМ).

Графикон 1.

Сервисирање дуга (унутрашњи и спољни без индиректног спољног дуга) / остварени редовни приходи у претходној фискалној години

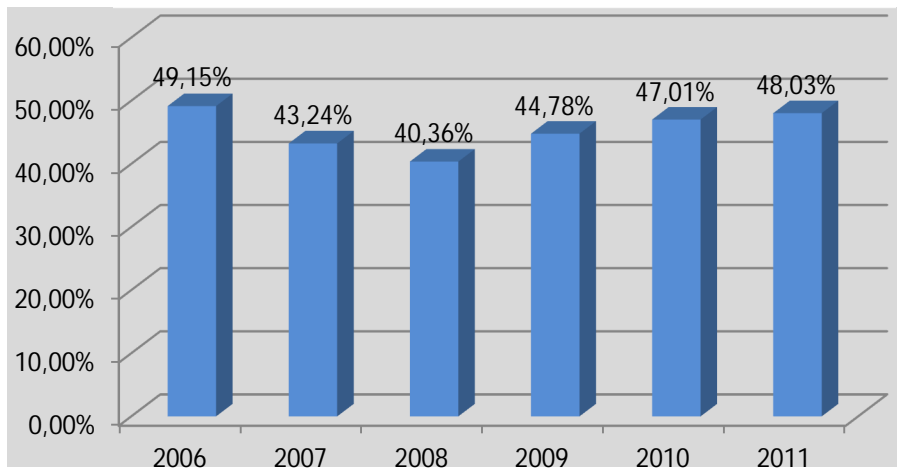
Извор: Министарство финансија Републике Српске

Посматрајући период од 2006. до 2011. године, а имајући у виду квантитативна ограничења дугорочне задужености РС, сервисирање дуга је, у односу на приходе остварене у претходној фискалној години, на задовољавајућем нивоу.

Учешће укупног дуга Буџета РС у БДП износи 44,02%, а ако додамо дуг општина и ванбуџетских фондова, укупан дуг у односу на БДП 48,03% (БДП за 2010. годину 8.307 милиона КМ). Према Уговору из Мaastrichta степен укупне задужености Републике Српске је на прихватљивом нивоу, будући да је горња граница укупног дуга у односу на БДП ограничена на 60%.

Графикон 2.

Стање укупног дуга / БДП

Извор: Министарство финансија Републике Српске

У наредној табели дат је преглед емисија и стање дуга по емитованим хартијама од вриједности Републике Српске, са 30.09.2011. године.

Табела 1.

Преглед емисија и стање дуга са 30.09.2011. године по емитованим хартијама од вриједности Републике Српске

Локална ознака обвезнице	Износ емисије (КМ)	Датум емисије	Услови емисије			ПРАВА (могућност измирења пореза)	ИЗВРШЕНА ОТПЛАТА ПО ОСНОВУ ОБВЕЗНИЦА (до 30.09.2011.)		Замјена пореза за обвезнице	Стање дуга
			Рок доспијења	Гресе период	Каматна стопа		ГЛАВНИЦА	КАМАТА		
RSDS-O-A	209.74	28.02.2008.	5 год.	-	2.50%	НИЈЕ МОГУЋЕ	157.41	14.13	0.00	140.68
RSDS-O-B	6.62	28.08.2009.	5 год.	-	2.50%	НИЈЕ МОГУЋЕ			0.00	
RSDS-O-C	81.72	30.09.2010.	6 год.	-	2.50%	НИЈЕ МОГУЋЕ			0.00	
Стара девизна штедња укупно	298.09									
RSOD-O-A	1.74	31.12.2007.	15 год.	5 год.	1.50%	МОГУЋЕ	0.00	0.09	0.08	2.15
RSOD-O-B	0.54	15.12.2008.	15 год.	5 год.	1.50%	МОГУЋЕ			0.04	
Добављачи укупно	2.28									
RSRS-O-A	40.76	30.06.2008.	15 год.	5 год.	1.50%	МОГУЋЕ	0.00	3.41	14.20	161.02
RSRS-O-B	27.87	15.12.2008.	15 год.	5 год.	1.50%	МОГУЋЕ			6.64	
RSRS-O-C	80.55	30.10.2009.	14 год.	4 год.	1.50%	МОГУЋЕ			19.81	
RSRS-O-D	36.00	15.06.2010.	14 год.	4 год.	1.50%	МОГУЋЕ			11.59	
RSRS-O-E	29.10	09.06.2011.	14 год.	4 год.	1.50%	МОГУЋЕ			1.00	
Ратна штета укупно	214.28									
RSOI-O-A	2.91	22.12.2008.	15 год.	5 год.	1.50%	МОГУЋЕ	0.00	0.04	1.84	1.07
Извршене судске одлуке укупно	2.91									
RS11-T01	36.00	11.05.2011.	6 мј	6 мј	2.48%	НИЈЕ МОГУЋЕ	0.00	0.00	0.00	36.00
RS11-T02	28.30	20.06.2011.	9 мј	9 мј	3.20%	НИЈЕ МОГУЋЕ	0.00	0.00	0.00	28.30
Трезорски записи укупно	64.30									64.30
Рефундација пореза општинама и фондovima по основу измирења пореза путем обвезница										14.96
УКУПНО:	581.9						157.41	17.67	55.22	384.18